

DET NORSKE VIDENSKAPS-AKADEMI
ÅRSBERETNING FOR 2003

1. ALMINNELIGE OPPLYSNINGER	2
2. STYRET	2
3. GRUPPEORDFØRERE	3
4. MEDLEMMER	3
5. MØTE-, FOREDRAGS- OG SYMPOSIEVIRKSOMHETEN	3
6. NASJONALT FORSKNINGSSAMARBEID	5
7. INTERNASJONALE SAMARBEIDSAVTALER	6
8. INTERNASJONALT FORSKNINGSSAMARBEID	6
9. STIFTELSEN SENTER FOR GRUNNFORSKNING	10
10. VISTA	10
11. ABELPRISEN	11
12. INSTITUTTET FOR SAMMENLIGNENDE KULTURFORSKNING	11
13. PUBLIKASJONER OG TRYKKSAKER	12
14. FOND OG LEGATER	12
15. UMLEIEVIRKSOMHETEN I DRAMMENSVEIEN 78	13
16. STIFTELSEN TØMTE	14
17. STIFTELSEN SØRNESSET	15
18. ADMINISTRASJON	16
19. ØKONOMI	16

1. ALMINNELIGE OPPLYSNINGER

I. Organisasjonsform

Det Norske Videnskaps-Akademi ble stiftet 1857 og er en frittstående, landsomfattende og tverrfaglig organisasjon, som i prinsippet kan omfatte alle grener innenfor vitenskap. Akademiet har til sammen 402 ordinære plasser som blir ledige ved dødsfall, eller når dens innehaver har fylt 67 år. Av de ordinære plassene er 219 for norske medlemmer og 183 plasser for utenlandske medlemmer. Medlemmene er fordelt på to klasser: Den matematisk-naturvitenskapelige klasse og Den historisk-filosofiske klasse. Hver klasse er videre inndelt i faggrupper.

II. Akademiets tilholdssted

Det Norske Videnskaps-Akademi holder til i et eget hus med adresse Drammensveien 78, 0271 Oslo. Huset og tomten eies av Akademiet.

III. Personale og administrasjon

I 2003 har personalet omfattet administrativ leder Christian Roscher-Nielsen, regnskapssjef Ella Willa, konsulent Line Therese Nævestad, VISTA-koordinator og prosjektleder for Abelprisen Anna Charlotte Larsen, redaksjonell konsulent Anne-Cathrine Owe (deltid), forfatter av Akademiets historie Kim Gunnar Helsvig og intendant Georg Gangnæs (deltid).

IV. Arbeidsmiljø og likestilling

Det er et tilfredstillende arbeidsmiljø i Det Norske Videnskaps-Akademi. Sykefraværet er lavt og utgjorde mindre enn 0,5 % av total arbeidstid. Arbeidet som utføres i Akademiet er av den art at fysiske skader ikke lett oppstår. Det har aldri forekommet arbeidsulykker av noen art.

Andel kvinner ansatt i administrasjonen utgjør 69 %. I styret er kvinneandelen 22 %.

V. Miljørapportering

Akademiets virksomhet forurensrer ikke det ytre miljøet.

2. STYRET

Styret har i 2003 bestått av følgende 9 valgte medlemmer

Presidium:

Preses: professor *Inger Moen*

Visepreses: professor *Lars Walløe*

Generalsekretær: professor *Reidun Sirevåg*

Den matematisk-naturvitenskapelige klasse:

Formann: professor *Knut Bjørlykke*

Viseformann: professor *Knut Fægri*

Sekretær: professor *Tore Schweder*

Den historisk-filosofiske klasse:

Formann: professor *Magnus Rindal*

Viseformann: professor *Ole Kristian Grimnes*

Sekretær: professor *Øivind Andersen*

Desisor professor *Per Meinich*

Det er avholdt 6 styremøter i løpet av året. Christian Roscher-Nielsen har vært sekretær for styret.

3. GRUPPEORDFØRERE (2003 – 2005)

Den matematisk-naturvitenskapelige klasse

Gruppe	1	Ren og anvendt matematikk med statistikk: Professor Ragni Piene
Gruppe	2	Fysikk: Professor Jon Magne Leinaas
Gruppe	3	Geofysikk: Professor Jan Erik Weber
Gruppe	4	Kjemi: Professor Knut Fægri
Gruppe	5	Astronomi, geodesi og geografi: Professor Egil Leer
Gruppe	6	Mineralogi og geologi: Professor Anders Elverhøi
Gruppe	7	Botanikk: Professor Leif Ryvarden
Gruppe	8	Zoologi: Professor Nils Christian Stenseth
Gruppe	9	Anatomi, antropologi og fysiologi: Professor Gunnar Nicolaysen
Gruppe	10	Medisinske vitenskaper: Professor John Kjekshus
Gruppe	11	Tekniske og praktisk-økonomiske vitenskaper: Professor Brit Salbu
Gruppe	12	Landbruksvitenskap: Professor Thor Landsverk
Gruppe	13	Cellebiologi og molekylærbiologi: Professor Olav Sand

Den historisk-filosofiske klasse

Gruppe	1	Historie: Professor Jarle Simensen
Gruppe	2	Kulturforskingsfag (herunder arkeologi, sosialantropologi, etnologi og folkeminnevitenskap): Professor Øivind Lunde
Gruppe	3	Idéfag (herunder filosofi, idéhistorie, psykologi og pedagogikk): Professor Olav Gjelsvik
Gruppe	4	Estetiske fag (herunder kunsthistorie, musikkvitenskap og teatervitenskap): Professor Owain Edwards
Gruppe	5	Litteraturvitenskap: Professor Hans Skei
Gruppe	6	Filologi og språkvitenskap I (herunder nordisk, germansk og romansk): Professor Kjell Ivar Vannebo
Gruppe	7	Filologi og språkvitenskap II (herunder samtlige andre språkfag): Professor Svein Mønnesland
Gruppe	8	Teologi og religionsvitenskap: Professor Oskar Skarsaune
Gruppe	9	Rettsvitenskap: Professor Peter Lødrup
Gruppe	10	Sosialøkonomi, sosiologi og statsvitenskap: Professor Ottar Brox

4. MEDLEMMER

H. M. Kongen er Akademiets ærespreses og H. M. Dronningen er æresmedlem av Akademiet.

Akademiet hadde ved utgangen av 2003 til sammen 791 medlemmer; 434 norske og 357 utenlandske. Av Akademiets medlemmer under 67 år er det til sammen 350; 206 av disse er norske. Det ble i 2002 meldt om at 15 av medlemmene var avgått ved døden, 10 norske og 5 utenlandske. Vi har også i år fått melding om utenlandske medlemmer som er avgått ved døden i tidligere år. I 2003 ble det valgt inn 28 nye medlemmer, 15 norske og 13 utenlandske.

5. MØTE-, FOREDRAGS- OG SYMPOSIEVIRKSOMHETEN

Akademiets møte- og symposieaktiviteter foregikk på tradisjonell måte i 2003. De ordinære fellesmøtene og klassemøtene har som regel vært avholdt hver tredje torsdag både i vårsemesteret og høstsemesteret. Det ble i 2003 i tillegg til Årsmøtet holdt 8 fellesmøter, hvorav ett i Bergen. Det ble videre holdt 3 møter i hver av de to klassene. Som det går fram av oversiktene nedenfor, ble det til sammen

på disse møtene holdt 21 foredrag. I tillegg ble det holdt 10 minnetaler. Foredragene og minnetalene vil bli publisert i Akademiets årbok. Minnetalene blir dessuten produsert i et mindre antall særtrykk. Det har som vanlig vært åpen adgang for publikum til foredragene og minnetalene.

VÅRSEMESTERET

16. JANUAR FELLESMØTE

AKADEMIETS FORSKERPROFILER

Professor *Erik Egeberg*, Universitetet i Tromsø:

"Olaf Broch (1867 - 1961)".

Førsteamanuensis *John Peter Collett*, Universitetet i Oslo:

"Christian Peter Bianco Boeck (1798 - 1877)".

13. FEBRUAR KLASSEMØTER

Den matematisk-naturvitenskapelige klasse

Professor *Göran Nilsson*, Universitetet i Oslo:

"Liv uten oksygen; anoksisk toleranse i vertebrater".

Den historisk-filosofiske klasse

Professor *Erling Skaug*, Universitetet i Oslo:

"Den hellige Birgitta og de to kulturer".

13. MARS FELLESMØTE

Professor *Owain Edwards*, Norges musikkhøgskole:

"En merkedag i musikkhistorien:

Beethovens konsert 22. desember 1808".

10. APRIL KLASSEMØTER

Den matematisk-naturvitenskapelige klasse

Professor *Cecilia Jarlskog*, CERN:

"Hva kan mikrokosmos og makrokosmos fortelle hverandre

om åpne spørsmål i moderne elementærpartikkel-fysikk?".

Den historisk-filosofiske klasse

Professor *Tomas Hägg*, Universitetet i Bergen:

"Biografiens första guldålder? Om hellenistiska biografier och deras moderna uttolkare".

5. MAI ÅRSMØTE (Lukket møte)

Professor *Erika Hagelberg*, Universitetet i Oslo:

"Genetics in the study of human history".

5. JUNI FELLESMØTE

Førsteamanuensis *John-Arne Røttingen*, Universitetet i Oslo

"HIV/AIDS epidemien - hva vil skje fremover?"

HØSTSEMESTERET

11. SEPTEMBER FELLESMØTE

Temamøte i tilknytning til Akademiets høstekskursjon

til Kongsberg lørdag 13. september.

Forsker *Bjørn Ivar Berg*, Norsk bergverksmuseum:

"Bergseminaret, bergverkshistorie, teknologihistorie"

25. SEPTEMBER KLASSEMØTER

Den matematisk-naturvitenskapelige klasse

Professor *Per O. Seglen*, Det Norske Radiumhospital:

"Bruk av proteomikk i medisinsk forskning og diagnostikk"

Den historisk-filosofiske klasse

Professor *Bengt Landgren*, Uppsala universitet:

"Har litteraturvetenskapen en framtid?"

23. OKTOBER FELLESMØTE

Forsker *Lars Østby*, Statistisk sentralbyrå og

professor *Ashbjørn Rødseth*, Universitetet i Oslo:

"Demografi/ pensjonsmeldingen"

6. NOVEMBER FELLESMØTE I BERGEN

Professor *Ingvild Sælid Gilhus*, Universitetet i Bergen:

"Hele verden tilhører romerne: Religion og globalisering i Romerriket"

Professor *Alf Erling Risa*, Universitetet i Bergen:

"Er sosial utjamning mogleg i ein meritokratiske velferdsstat?"

20. NOVEMBER FELLESMØTE

Minisymposium:

"Kostutviklingen de siste 50 år. Til det bedre eller det verre?"

Seniorforsker *Aage Tverdal*, Nasjonalt folkehelseinstitutt:

"Dødelighet av hjerte- og karsykdommer i Norge de siste 50 år".

Professor *Jan Ivar Pedersen*, Universitetet i Oslo:

"Kostutviklingen i Norge"

Overlege *Serena Tonstad*, Ullevål universitetssykehus:

"Det metabolske syndrom - vårt nye helseproblem"

Professor *Kaare R. Norum*, Universitetet i Oslo:

"Kostanbefalinger fra Verdens Helseorganisasjon"

11. DESEMBER FELLESMØTE

Professor *Olav Gjelsvik*, Universitetet i Oslo:

"Fri vilje, motivasjon, avhengighet"

NANSEN MINNEFORELESNING

Ifølge tradisjonen ble det også i 2003 (9. oktober) arrangert en Fridtjof Nansen Minneforelesning. Redaktør Per Egil Hegge foreleste over emnet: *Nansen og Quisling*. Foredraget blir trykket i Akademiets årbok for 2003.

FAGSYMPOSIER I DET NORSKE VIDENSKAPS-AKADEMI 2003

1. - 2. februar

Humaniorahelg

Ansvarlige: Stiftelsen Unge Forskere (Trine Skogset)

27. - 28. mars

Climate Change and Biodiversity

(a French-Norwegian workshop)

Ansvarlige: Professor Nils Christian Stenseth and Dr Joël M. Durant

24. - 25. april

Workshop: The Uses and Abuses of Pastoral

Ansvarlig: Mathilde Skoie

10. - 15. mai

Seminar: Geometric Integration

Ansvarlig: Senter for grunnforskning

10. juni

Møte: Europäische Akademie

Ansvarlig: Professor Dagfinn Føllesdal

15. - 19 juni

Seminar: Landscape, law and justice

Ansvarlig: Michael Jones (Senter for grunnforskning - CAS)

25. juni

Seminar: Foresight-Seminar

Ansvarlig: Jan Dietz og Eivind Osnes

3. - 5. august

Short fiction

Ansvarlige: Professorene Jakob Lothe og Hans H. Skei

18. - 19. august

Konferanse: Econometric Methodology

Ansvarlig: Professor Bernt Stigum

14. - 16. september

Forskningsseminar i tradisjonell og datamaskinell leksikografi

Ansvarlig: Ruth Vatvedt Fjeld

27. september

Vitenskapelig møte: Physics in Geological Processes

Ansvarlig: Professor Jens Feder

16. - 17. oktober

Geomedisinsk symposium

Ansvarlig: Geomedisinske komite

6. - 8. november

Seminar: War Children: National Issues in a European Context

Ansvarlig: Anne Eriksen (Institutt for kulturstudier, UiO)

29. november

Seminar i forbindelse med Det Norske Språk- og Litteraturselskaps 50-års jubileum

Ansvarlige: Professorene Einar Lundeby og Leif Mæhle

19. - 20. desember

Konferanse: Explaining away the past

Ansvarlige: Professorene Jon Elster og Hans Fredrik Dahl

SENIORTREFF

Høsten 2003 ble det startet formiddagsmøter for Akademiets seniormedlemmer. Det ble avholdt tre møter:

6. NASJONALT FORSKNINGSSAMARBEID

På det nasjonale plan har Akademiet i tillegg til samarbeidet med VISTA (jf. pkt. 11), hatt koordineringsansvaret for aktiviteten i en rekke ulike fagunioner, foreninger og nasjonalkomiteer.

Akademiets utvalg for naturvernspørsmål

Akademiets representanter:

Professor *Just Gjessing*

Professor *Anders Hagen*

Norsk geologiråd (NGR)

Akademiets representanter:

Professor *Knut S. Heier*

(vararepresentant: Professor *Knut Bjørlykke*)

Komitéen for geomedisinsk informasjon og forskning

Professor *Eiliv Steinnes* (leder)

Professor *Bal Ram Singh*

Professor *Harald Siem* (nestleder)

Professor *Kaare Norum*

Professor *Bjørn Bølviken*

Professor *Trond Peder Flaten*

Professor *Espen Bjertness*

Arne Flåtøyen

Direktør *Frøydis Langmark*

Overlege *Jan Aaseth*

Overlege *Eva Holmsen* (sekretær)

Avd. dir. *Camilla Stoltenberg*

7. INTERNASJONALE SAMARBEIDSAVTALER

Akademiet har bilaterale samarbeidsavtaler med akademiene Latvia, Litauen, Estland. Prosjektene ble frem til 2002 finansiert av Utenriksdepartementet og Senter for internasjonalt universitetssamarbeid i Bergen. I 2003 ble det brukt kr. 59.704 til dette formålet av Akademiets midler.

Akademiet har også egne utvekslingsavtaler med Ungarn og Frankrike. Utgiftene i forbindelse med avtalen med Det ungarske akademi betales av Akademiets egne midler, mens utgifter i forbindelse med avtalen med det franske *Académie des Sciences, Institut de France* refunderes av *Fransk-norsk Stiftelse*. På grunn av de små midlene som er til rådighet, har avtalene med Frankrike og Ungarn bare i liten grad blitt utnyttet.

UTVEKSLINGER SOM HAR FUNNET STED:

Fra Latvia

Professor *Andrejs Silins*

Fra Norge til Litauen

Professor *Einar Niemi*

Fra Litauen

Rasa Žasitytė

Romualda Petkevičūtė

Tatjana Iezhova

Fra Estland

Dr. Tõnu Martma

Fra Litauen

Dr. Aleksandr Bulatov

Fra Estland

Mr. Vello Andres Pettai

8. INTERNASJONALT FORSKNINGSSAMARBEID

I 2002 har Akademiet ivaretatt Norges forbindelser i omkring 40 internasjonale “non-governmental” organisasjoner, blant annet ICSU (*International Council for Science*) og UAI (*Union Académique Internationale*). Akademiet betalte i 2003 omkring kr. 386 000 i kontingenter for norsk medlemskap i internasjonale faglige organisasjoner. I samarbeid med Norges forskningsråd har Akademiet dessuten ivaretatt de norske interessene i ESF (*European Science Foundation*). I tillegg kommer en rekke koordineringsoppgaver mellom fagunioner og nasjonalkomiteer på den ene siden og de internasjonale moderorganisasjoner som ICSU på den andre siden. I 2003 ble Akademiet medlem av Inter Academy Panel.

I desember 2003 oppnevnte Akademiet en norsk nasjonal kontaktgruppe/komite for International Polar Year 2007/08 som er tilknyttet ICSU. Komiteen består av: Olav Eldholm, leder (geofysikk), Nalan Koc (paleoklima), Jan-Gunnar Winther (glasiologi), Cecilie Mauritzen (oceanografi), Paul Wassmann (marin økologi), Lars Folkow (økofysiologi), Harald Loeng (oceanografi), Hanne Sagen (fjernmåling) og Grete Hovelsrud-Broda (antropologi)

A.

ICSU (International Council for Science)

Akademiets representanter:

Professor Lars Walløe

Generalsekretær, professor Reidun Sirevåg

Professor Leiv K. Sydnes

I. NASJONALKOMITEER

IAU (International Astronomical Union).

Professor Oddbjørn Engvold

Professor Solheim

Professor Ove Havnes

Professor Kaare Aksnes

IGU (International Geographical Union)

IMU (International Mathematical Union)

Professor Erling Størmer (formann)

Professor Erik Alfsen

Professor Loren Olson

Professor Audun Holme

Professor Idun Reiten

Professor Helge A. Tverberg

IUBMB (International Union of Biochemistry and Molecular Biology)

Etter avtale består komitéen inntil videre av styret for Norsk Biokjemisk Selskap (internasjonal delegat professor Hans Krokan) og en representant for Akademiet. Akademiets representant er professor Torgeir Flatmark

IUBS (International Union of Biological Sciences)

Professor Dag Olav Hessen

Professor Sigbjørn Fossum

Professor Odd Halvorsen

Professor Reidun Sirevåg

IUCR (International Union of Crystallography)

Professor Berit Fjærtøft (sekretær)

Professor Jon Gjønnes

Professor Jorunn Sletten

Professor Tor Dahl

Professor Frode Mo

Professor Tor G. Strand og

Professor Sigrid Furuseth

IUGG (International Union of Geodesy and Geophysics)

Dr. philos. Tom A. Blix

Professor Lars Gottschalk

IUGS (International Union of Geological Sciences)

Direktør Olav Eldholm

Professor Tore Vorren

Professor Per Jørgensen

Professor Jan Mangerud

Professor Sylvi Haldorsen

Professor Anders Elverhøi

IUHPS (International Union of History and Philosophy of Science)

Professor Nils Roll-Hansen.

Professor Mikael Hård

Professor Herman Ruge Jervell

Professor Gunnar Skirbekk

IUHPS; DLMPs (Division of the Logic Methodology and Philosophy of Science)

Professor Jens Erik Fenstad

Professor Dagfinn Føllesdal

Professor Arne Næss

Professor Knut-Erik Tranøy

IUIS (International Union of Immunological Societies)

Professor Per M. Brandtzæg (formann)

Professor Kristian Hannestad

Professor Jacob B. Natvig

Professor Roland Jonsson

IUNS (International Union of Nutritional Sciences)

Etter avtale består komitéen inntil videre av styret for Norsk Selskap for Ernæring og en representant fra Akademiet. Akademiets representant er professor Jan I. Pedersen.

IUPAB (International Union for Pure and Applied Biophysics)

Professor Erik O. Pettersen (formann)

Professor Bjørn Torgeir Stokke

Professor Dag Rune Olsen

Førsteamanuensis Unni Oxaal (kasserer)

IUPAC (International Union of Pure and Applied Chemistry)

Etter avtale består komitéen inntil videre av hovedstyret for Norsk Kjemisk Selskap og en representant for Akademiet. Akademiets representant er professor Leiv K. Sydnes.

IUPAP (International Union of Pure and Applied Physics)

Etter avtale består komitéen inntil videre av styret for Norsk Fysisk Selskap og en representant for Akademiet. Akademiets representant er professor Per Christian Hemmer (vararepresentant professor Arne T. Skjeltorp.)

IUPHAR (International Union of Pharmacology)

Etter avtale består komitéen inntil videre av styret for Norsk Selskap for Farmakologi og Toksikologi (Erik Dybing) samt Akademiets representant forskningssjef Frode Fonnum.

IUPS (International Union of Physiological Sciences)

Etter avtale består komitéen inntil videre av styret for Norsk Fysiologisk Forening og en representant for Akademiet. Akademiets representant er professor Gunnar Nicolaysen.

IUTAM (International Union of Theoretical and Applied Mechanics)

Professor Bjørn Gjevik (formann)

Professor Kristian B. Dysthe

Professor Magne S. Espedal

Professor Arvid Næss

Professor Enok Palm

Direktør Pål Bergan

Professor Tor Ytrehus

URSI (International Union of Radio Science)

Professor Dag T. Gjessing (formann)

Professor Jan Trulsen

Professor Andreas Tonning

Professor Tor Brustad

Professor Børje Forssell

Overingeniør Knut N. Stokke

Professor Kjell Bløtekjær

Dr. techn. Jens Fr. Hjelmstad

Professor Asgeir Brekke

II. ANDRE ICSU KOMITEER

COSPAR (Committee On Space Research)

SCOSTEP (Scientific Committee On Solar-Terrestrial Physics)

Medlemmene av de to komiteene er de samme:

Professor Ola M. Johannessen

Professor Alv Egeland (formann)

Professor Anders Johnsson

Professor Kaare Aksnes

Professor E. V. Thrane

Professor Ivar Isaksen

Dr B. N. Andersen

SCOPE (Scientific Committee On Problems of The Environment)

Professor Rolf Anker Ims

Professor Ingvild Austad

Professor Eiliv Steinnes

Professor Leif Ryvarden

SCOR (Scientific Committee On Oceanic Research)

Professor Martin Mork (formann)

Professor Eystein Paasche

Professor Tore Vorren

Professor Otto Grahl-Nielsen

Professor Torkild J. Carstens

SCRES

(Sekretariatet for ICSUs *Standing Committee On Ethics and Responsibility In Science*)

SCRES ble lagt til Norge våren 1997, og i 1999 fortsatte sekretariatslederen, Dr. Kathinka Evers, sitt arbeid. Det er fra Norges forskningsråd og ICSU bevilget midler for drift i treårs perioden 2000-2002. Prosjektet ble besluttet nedlagt i desember 2002, og ble avviklet i 2003.

III. ANDRE ICSU-TILKNYTTEDE ORGANISASJONER

INQUA (International Union For Quarternary Research)

Professor Harry John B. Birks

Professor Eiliv Larsen

Professor Jon Landvik (sekretær)

Professor Svein Indrelid

Museumslektor Jacob Møller

B.

UAI (Union Académique Internationale)

Professor Inger Moen

Professor Øivind Andersen

Dictionnaire De Latin Médiéval

Professor Knut Helle

Professor Øivind Andersen

Professor Egil Kraggerud

Corpus Vasorum Antiquorum

Professor Kolbjørn Skaare

Professor Axel Seeberg

Professor Knut Kleve

Sylloge Nummorum Graecorum

Professor Kolbjørn Skaare

Professor Axel Seeberg

Professor Knut Kleve

C.

ESF (European Science Foundation)

Det Norske Videnskaps-Akademi er medlem av ESF. Følgende akademimedlemmer sitter i ESF komitéer: *LESC*: Professor Lars Walløe (formann) og Reidun Sirevåg (Standing committee).

D.

ØVRIGE FAGUNIONER OG ORGANISASJONER

IAGC (International Association of Geochemistry and Cosmochemistry)

Dr. philos. Knut S. Heier (formann)

Amanuensis Brenda Jensen (sekretær)

Instituttchef Steinar Kjærheim.

ICIPE (International Centre of Insect Physiology and Ecology)

Professor Nils Chr. Stenseth

Repertorio Delle Fonti Storiche

Del Medio Evo

Professor Egil Kraggerud

AIM (Action In International Medicine)

Professor Bjarne A. Waaler.

Thesaurus Linguae Latinae

Professor Egil Kraggerud

International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies

Professor Dagfinn Føllesdal

Professor Francis Sejersted

Professor Arne Haaland

Professor Lucy Smith

For øvrig bidrar Akademiet med kontingenter til følgende internasjonale fagorganisasjoner:
CIPL (Comité International Permanent des Linguistes)
IAHR (International Association for the History of Religions)
IUOAS (International Union for Oriental and Asian Studies)
IFS (International Foundation for Science)
IMA (International Mineralogical Association)

9. STIFTELSEN SENTER FOR GRUNNFORSKNING VED DET NORSKE VIDENSKAPS-AKADEMI

(Jfr. egen årsmelding fra Stiftelsen)

Styret for Senter for Grunnforskning i 2003:

Styremedlemmer

Professor *Aanund Hylland* (leder) DNVA

Professor *Jan Fridtjof Bernt* (nestleder) DNVA

Fra 1. november 2003:

Professor *Kenneth Hugdahl* DNVA

Professor *Bjørn Tysdahl* DNVA

Professor *Tore O. Vorren*

Professor *Kathrine Skretting*

Fylkesmann *Ann-Kristin Olsen*

Generalsekretær, Professor *Reidun Sirevåg* DNVA, observatør.

Varamedlemmer

Professor *Ragni Piene*

Professor *Erling Eide*

Professor *Jens Gustav Iversen*

Professor *Sølvi Sogner*

Professor *Hanna Mustaparta*

Professor *Erik H. Egeberg*

Fylkesmann *Leif Arne Heløe*

10. VISTA

(Jfr. egen årsmelding fra VISTA)

Akademiets samarbeidsavtale med Statoil (VISTA-programmet) kom i gang i 1985. VISTA-modellen har høstet anerkjennelse nasjonalt og internasjonalt og omfatter grunnforskningsprosjekter på områder som er sentrale i oljevirksomhetssammenheng, som leting, olje- og gassforedling, økt oljeutvinning, forurensning – helse og miljø og klimaarkiv.

Styret for VISTA i 2003:

Forskningsdirektør *Ingve R Theodosen*

Direktør *Gunnar Myrebøe* /Spes rådgiver *Dag Vareide*

Professor *Lars Walløe*

Professor *Egil Sakshaug*

Professor *Olav Eldholm*

Professor *Magne Espedal*

Professor *Leiv K. Sydnes*

Prosjektleder *Hans Konrad Johnsen* har vært Statoils programleder for VISTA i 2003.

VISTA engasjerer 2 VISTA-professorer. Trond H. Torsvik er geofysiker og arbeider med paleomagnetisme og stortektonikk. Professor og nobelprisvinner Ivar Giæver er professor II i fysikk og arbeider på en rekke fagområder. Hans engasjement som professor II er forlenget til ut 2003.

Gjennom VISTA er Akademiet via sine medlemmer med på å lokalisere de relevante grunnforskningsmiljøer samtidig som det deltar i den overordnede faglige styringen. Videre har Akademiet arbeidsgiveransvar og forestår regnskap, regnskapskontroll, lønnsutbetaling og forsikring for VISTA-tilknyttet personale, herunder omkring 25 stipendiater. Akademiets sekretariat bidrar dessuten med administrativ assistanse og koordinering av VISTA-programmet .

11. ABEL-PRISEN

I 2002 fikk Akademiet ansvaret for tildelingen av Abel-prisen, og forvaltningen av avkastningen av Niels Henrik Abels Minnefond. Prisen ble delt ut første gang i 3. juni 2003 til Jean-Pierre Serre. Et eget styret for Abel-prisen ble valgt av Akademiets styre våren 2002. Abel-styret har hatt 3 møter i løpet av 2003. Akademiets styre har også oppnevnt Abel-komiteen, en internasjonal komité av matematikere som skal foreslå prisvinnere.

Akademiet mottok Merket for God Design for profilen til Abelprisen.

Styret for Niels Henrik Abels Minnefond:

Professor Jens Erik Fenstad (leder)

Matematisk institutt, Universitetet i Oslo
foreslått av Det Norske Videnskaps-Akademi

Førsteamanuensis Arne B. Sletsjøe (nestleder)

Matematisk institutt, Universitetet i Oslo

foreslått av Universitetet i Oslo

Administrerende direktør Elisabeth Grieg

Grieg International

foreslått av Det Norske Videnskaps-Akademi

Rektor, Professor Eivind Hiis Hauge

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

foreslått av Universitets- og høyskolerådet

Professor Idun Reiten

Institutt for matematiske fag, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

foreslått av Det Kongelige Norske Videnskapers Selskab

Komitémedlemmer 2002 –2004

Professor Reidun Sirevåg (observatør i styret)

Generalsekretær, Det Norske Videnskaps-Akademi

Abel – komiteen

Professor Erling Størmer, Matematisk institutt, Universitetet i Oslo, formann

Professor Emeritus Friederich E. P. Hirzebruch, Max-Planck-Institut für Mathematik, Bonn

Professor John Macleod Ball, Mathematical Institute, University of Oxford

Professor David Mumford, Division of Applied Mathematics, Brown University, Rhode Island, USA

Professor Jacob Palis, Instituto de Matemática e Aplicada (IMPA), Rio de Janeiro, Brasil

12. INSTITUTTET FOR SAMMENLIGNENDE KULTURFORSKNING

Instituttet for sammenlignende kulturforskning er en frittstående forskningsinstitusjon som støtter forskning innen fagfeltene sammenlignende språkforskning, sammenlignende folkeminneforskning, sammenlignende religionsforskning, etnologi, sammenlignende arkeologi og sammenlignende (etnografisk) samfunnsforskning. Instituttet ledes av et styre hvorav tre medlemmer er oppnevnt av Det norske Videnskaps-Akademi og de øvrige fire av landets fire universiteter. Instituttets formann er professor Per Kværne, Universitetet i Oslo.

Akademiets medlemmer av styret for Instituttet for sammenlignende kulturforskning:

Styremedlemmer Varamedlemmer:

Professor *Per Kværne* (formann)

Professor *Svein Mønnesland*

Professor *Aud Talle*

Professor *Arne B. Johansen*

Professor *John Ole Askedal*

Professor *Arne Skjølsvold*

Oppnevningssperioden er 1. januar 2001 til 31. desember 2003

13. PUBLIKASJONER OG TRYKKSAKER

Årboken for 2002 forelå i september 2003, og arbeidet med årbøkene er nå à jour.

Det ble i 2003 ikke publisert noe i I. Mat.-Naturv. Klasse Skrifter og avhandlinger.

Det ble i 2003 ikke publisert noe i II. Hist.-Filos. Klasse. Skrifter og avhandlinger.

Akademiet utgir i samarbeid med Kungl. Vetenskapsakademien tidsskriftet *Zoologica Scripta*, og i samarbeid med de nordiske akademiene og de fysiske selskapene i Norden *Physica Scripta*.

Norske medlemmer av styret for *Zoologica Scripta*: Professor Lauritz Sømme og administrativ leder Christian Roscher-Nielsen. Generalsekretær Reidun Sirevåg er varamedlem (ex officio).

Norsk medlem av styret for *Physica Scripta* (oppnevnt i fellesskap av Akademiets styre og Norsk Fysisk Selskap): Professor Tore Amundsen

Møteprogrammene (ett for hvert halvår) er trykket i 1500 eksemplarer og er i tillegg til samtlige medlemmer sendt til alle stortingsrepresentanter, en rekke institusjoner og tidsskrifter/aviser.

Akademiet har for perioden 1. 1. 2004 - 31. 12. 2008 oppnevnt professor Hans-Olav Enger som redaktør for *Norsk Lingvistisk Tidsskrift*.

Akademiets medlem av den norske kontaktgruppe for Kungl. Vetenskapsakademien miljøverntidsskrift AMBIO: Professor Hans Martin Seip

Akademiet vedtok i 2003 å nedstte en egen bokkomite for skrivingen av Akademiets historie som skal utgis i tilknytning til Akademiets 150-årsjubileum i 2007. Bokkomiteen består av professor Inger Moen, professor Lars Walløe, professor Ole Kristian Grimnes og professor Sjur Refsdal. Historikeren Kim Gunnar Helsvig er engasjert til skrive Akademiets historie.

14. FOND OG LEGATER

Nansenfondet og de dermed forbundne fond (Det vises også til egen årsmelding for Nansenfondet).

I tillegg til Nansenfondet administrerer Akademiet følgende 13 fond/legater/stiftelser med særformål.

Jul Lågs Fond for videnskapshistorisk forskning

Det Norske Videnskaps-Akademis fond for geomedisin

Det Norske Videnskaps-Akademis aktivitetsfond

Hans Benneches Fond

Hans Benneches stipend

N. A. Stangs legat

Kristiania kommunes fond

Professor Einar og hustru Ebba Langfeldts fond

Alette og Kristian Schreiners fond

Låg og M. Holtans fond for ernæringsforskning

Birgitte Christine Paus Johnsen og dr. philos. statsstipendiat Arne Odd Johnsens legat

Steffi og Lars Fylkesakers stiftelse

Jytte Jensens legat

Disse 13 fondene hadde ved årsskiftet 2003/04 en samlet kapital på rundt 26 mill. kr.

Statsautorisert revisorer Morten Hurum og revisor Hans Christian Olsen, Nitschke A/S, har i 2003 revidert alle Akademiets regnskaper, inklusiv fond administrert av Akademiet.

Komiteén for vurdering av søknader til Professor dr.med. Einar og hustru Ebba Langfeldts fond: Oppnevnt av Universitetet i Oslo: professor Jon Bremer, professor Ole M. Sejersted og professor Gunnar Nicolaysen.

Medlemmer av styret for *Aktivitetsfondet*: Akademiets styre, og som representant godkjent av Utdannings- og forskningsdepartementet: professor dr. med. Astrid Nøkleby Heiberg

Medlemmer av styret for *Jul Lågs fond for vitenskapshistorisk forskning*: Professor Dagfinn Føllesdal (varamedlem professor Nils Roll-Hansen), Dr. scient. Marit Låg, professor Gudmund Sandvik (varamedlem: Professor Kolbjørn Skaare), professor Anton Skulberg (varamedlem: Professor Olav Sandvik) og professor Siri Sverdrup Lunden.

Medlemmer av styret for *Ingrid Låg og Marit Holtans fond for ernæringsforskning*
Professor Kaare Norum (varamedlem dr. scient. Marit Låg) og Anton Skulberg (varamedlem professor Olav Sandvik)

Medlemmer av styret for *Fond for geomedisin*:

Medlemmer	varamedlemmer
Professor Eiliv Steinnes (leder)	Professor Bal Ram Singh
Professor Harald Siem (nestleder)	Professor Kaare Norum
Professor Bjørn Bølviken	Trond Peder Flaten
Professor Espen Bjertness	Arne Flåøyen
Direktør Frøydis Langmark	Overlege Jan O. Aaseth
Overlege Eva Holmsen (sekretær)	Professor Berit Welle

Akademiets representant i *Roald Amundsens minnefond*: professor Lauritz Sømme (varamedlem professor Tore Slagsvold).

Akademiets representant i komiteén for utdeling av *Doblougprisen*: professor Leif Mæhle (1998 - 2001). Professor Per Thomas Andersen ble oppnevnt som Akademiets medlem fra 1. november 2002.

Sensorer for *H. A. Benneches stipendium for skjønlitterært forfatterskab* (1998 - 2001): professor Vigdis Ystad, professor Hans H. Skei (varamedlem Asbjørn Aarseth)

Akademiets administrative leder Christian Roscher-Nielsen var fondenes forretningsfører.

15. Utleievirksomheten i Drammensveien 78

Utleievirksomheten i Drammensveien 78 omfatter leieforholdet til Statoil som leier sidebygningen (*Stallen*), utleie av de ombygde kjeller- og loftslokaler til Senter for grunnforskning samt utleie av to rom i kjelleretasjen til Instituttet for sammenlignende kulturforskning. Disse forhold er regulert i faste og langsiktige leieavtaler. I tillegg omfatter utleievirksomheten den løpende utleien av 2. etasje i Akademiet, biblioteket og foredragssalen i 1. etasje, og om sommeren også utearealet.

Akademiets sekretariat har siden 1990 selv stått for utleievirksomheten i Drammensveien 78. Dette bidrar til å dekke utgiftene til vedlikehold av huset. Innbefattet Akademiets faste møter og foredrag er det i 2003 avviklet rundt 120 arrangementer av vitenskapelig og kulturell karakter over 150 dager med til sammen omkring 7000 deltakere. Lokalene stilles i hovedsak så rimelig til disposisjon at denne indirekte støtten til vitenskapelige og kulturelle arrangementer på årsbasis er betydelig.

16. STIFTELSEN TØMTE

Årsrapport 2003

Det er valgt nytt styre for 2003 som består av:

Professor Leif Ryvarden, formann
Professor Thor Falkanger
Professor Marit Wærenskiold
Ole Vollaug
Bent Aaby (oppnevnt av Universitetet i Oslo)

Det har vært avholdt to styremøter i 2003, et i Drammensveien og et på Tømte. I forbindelse med styremøtet på Tømte ble det foretatt en grundig befaring av alle husene på gården sammen med tømmermester W. Kristiansen. På grunnlag av befaringen ble det utarbeidet et notat over nødvendige vedlikeholdsarbeider. Notatet er vedlagt til orientering. De mest nødvendige reparasjoner er utført så som tetting av taket på driftsbygningen. Stedet er nå fraflyttet og etter renovering av våningshuset vil dette bli avertert for utleie. Jordveien vil bli utleid enten i forbindelse med ny leieboer i våningshuset eller separat til interesserte i Nannestad.

Det ble besluttet å ta en dugnad på Tømte i løpet av våren 2004 for å fjerne en del skrot som dels har ligget lenge og som dels er blitt liggende igjen etter Kai Rosenlund. Universitetets tekniske avd. vil være behjelpelig i dette arbeidet.

Forpakterne Kai Rosenlund og Gabrielle Tandberg flyttet i oktober 2003.

Det er valgt nytt styre for 2003 med professor Leif Ryvarden som formann.

Fortsatt drift.

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2002 er satt opp under denne forutsetning.

Arbeidsmiljø og likestilling.

Det er ikke ansatte i fast stilling i stiftelsen. I styret er kvinneandelen 20%.

Ytre miljø.

Stiftelsen har ingen drift som påvirker det ytre miljø i noen utstrekning.

Leif Ryvarden
Formann

17. STIFTELSEN SØRNESSET

Årsrapport 2003 for Stiftelsen Sørneset

Styret for stiftelsen Sørneset har i 2003 bestått av:

Professor Hans M. Barstad, formann

Professor Arne Haaland,

Professor Per Kværne

Ole Sollien

Ola Nettet.

Sørneset gård er en privat stiftelse med eget styre. Eiendommen ligger ved Atnasjøen i østre del av Rondane. Stedet benyttes til å holde mindre seminarer og til rekreasjon.

Sørneset hadde i 2003 ca. 500 overnattinger. Dette utgjør en nedgang fra 2002 da stedet hadde ca. 800 gjestedøgn. Til sammenligning var antall gjestedøgn i 2001 ca. 500.

Liv og Ola Nettet på Nordneset har tilsyn med eiendommen, tar i mot gjester og står for renholdet. Sørneset er helt avhengig av deres tjenester for å kunne drives på den måten som praktiseres i dag. NINA benytter regelmessig Sørneset som base i sitt overvåkningsprogram av Atnasjøen.

Forpakterboligen leies ut på åremål (fra 1. juli 2001) til Aud og Arne Erik Amundsen.

Det har vært avholdt to malerkurs i 2003.

I løpet av året er det montert ny vannpumpe i låven.

Det årlige styremøtet ble holdt på Sørneset den 14. juni 2003. Blant de sakene som ble tatt opp, var en gjennomgang av Sørnesets veirettigheter. Det er viktig å bringe klarhet i disse forholdene så snart som mulig. Et annet punkt er stiftelsens økonomi. Det er dessverre et stadig tilbakevendende problem at Sørneset sliter økonomisk

Fortsatt drift.

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2003 er satt opp under denne forutsetning.

Arbeidsmiljø og likestilling.

Det er ikke ansatte på fast tid i stiftelsen. I styret er kvinneandelen 0%

Ytre miljø.

Stiftelsen har ingen drift som påvirker ytre miljø i noen utstrekning.

Hans M. Barstad

Styreleder

18. ADMINISTRASJON

Akademiets administrasjon:

Administrativ leder Christian Roscher-Nielsen (2001)

Regnskapssjef Ella Willa (1986)

Konsulent Line Therese Nævestad (1997)

VISTA-koordinator og prosjektleder for Abelprisen Anna Charlotte Larsen (januar 2003)

Redaksjonell konsulent Anne Cathrine Owe (2001)

Forfatter av Akademiets historie, Kim Gunnar Helsvig (oktober 2003)

Intendant Georg Gangnæs (2001)

Akademiets administrativ leder *Christian Roscher-Nielsen* er sekretær på møtene i Akademiets styre og presidium.

19. ØKONOMI

I. Inntekter

Akademiets viktigste inntektskilder har i 2003 vært tilskudd fra Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD), VISTA-programmet med Statoil, Abelfondet, Nansenfondet og de dermed forbundne fond og egne finans- og leieinntekter.

Bevilgningen fra UFD utgjorde i 2003 kr. 2 284 000.

II. Utgifter

De største utgiftspostene er faglig/vitenskapelig virksomhet, herunder fagsymposier, internasjonale fagkontingenter og bilaterale avtaler, drift av huset på Drammensveien, samt personal- og administrasjonsutgifter. Til tross for at Akademiet er gjeldfritt setter likevel økonomien klare begrensninger for virksomheten. Årsresultatet for 2003 viser et overskudd på kr. 1 029 365 .- som i sin helhet avsettes til kapitalkonto.

III. Fortsatt drift

Regnskapet er oppsatt under forutsetning om fortsatt drift.

IV. Regnskap

Se neste side